

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR**

NASRULLAH KURAN BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2018/6319
Karar Tarihi : 23/2/2022

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
M. Emin KUZ
Rıdvan GÜLEÇ
Basri BAĞCI
Raportör : Ömer MENCİK
Başvurucu : Nasrullah KURAN
Vekili : Av. Rezan SARICA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ceza infaz kurumunda açlık grevi yapan başvurucuya disiplin cezası verilmesi nedeniyle ifade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 27/2/2018 tarihinde yapılmıştır.
3. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
4. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüşünü bildirmiştir.

6. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
8. Başvurucu, başvuruya konu olayların meydana geldiği tarihte terör suçlarından hükümlü olarak Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda (Ceza İnfaz Kurumu) bulunmaktadır.

9. Başvurucu 20/10/2017 tarihinde Ceza İnfaz Kurumuna hitaben bir dilekçe yazmıştır. Başvurucu; önder olarak nitelendirdiği Abdullah Öcalan'ın (A.Ö.) bulunduğu ceza infaz kurumunda tecrit edildiğini, A.Ö.nün üzerindeki tecritin kaldırılması, sağlık ve güvenlik koşullarının sağlanması amacıyla 21/10/2017-23/10/2017 tarihleri arasında açlık grevi yapacağını belirtmiştir. Disiplin cezası kararından anlaşıldığına göre başvurucu ile birlikte terör suçlarından tutuklu ya da hükümlü olan sekiz kişi daha benzer gerekçelerle ve aynı tarihlerde açlık grevi yapacaklarını Ceza İnfaz Kurumuna bildirmiştir. Başvurucu ve diğer mahpusların açlık grevine başlaması üzerine haklarında disiplin soruşturması başlatılmıştır.

10. Ceza İnfaz Kurumu Disiplin Kurulu Başkanlığı (Disiplin Kurulu) 27/10/2016 tarihinde başvurucu ve diğer mahpusların 2 ay süreyle haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma disiplin cezasıyla cezalandırılmalarına karar vermiştir. Disiplin Kurulu, açlık grevi nedeniyle başvurucu ve diğer yedi mahpusun eyleminin 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'daki disiplin cezası olarak karşılığının 1 ile 3 ay arası bazı etkinliklerden yoksun bırakma cezasını gerektirdiğini hatırlatmıştır. Bununla birlikte Disiplin Kurulu, başvurucu ve diğer mahpusların daha önce yaptıkları bir eylemden dolayı verilen başka bir disiplin cezası kesinleştikten sonra söz konusu cezanın kaldırılması için gerekli süre içinde yeniden disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediklerini tespit etmiş ve haklarında bir üst cezanın uygulanması gerektiğine karar vermiştir. Disiplin Kurulu, mahpusların eylemine karşılık olan bir üst cezanın ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma olduğunu belirtmiş ancak Ceza İnfaz Kurumunda ücret karşılığı çalışan mahpusun bulunmaması nedeniyle başvurucu ve diğer mahpuslara iki üst disiplin cezası olan 2 ay süreyle haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma cezasının verilmesine karar vermiştir.

11. Disiplin Kurulu; eylemin esasına yönelik olarak ise başvurucu ve diğer mahpusların açlık grevine başladığının tespit edildiğini, söz konusu eylemin disiplin cezasını gerektirdiğini belirtmiştir. Başvurucu söz konusu karara karşı Silivri 1. İnfaz Hâkimliğine (İnfaz Hâkimliği) şikâyetinde bulunmuştur. İnfaz Hâkimliği, disiplin soruşturması için öngörülen sürelerle uyularak disiplin soruşturmasının bitirildiğini, eylemin sübutuna ve cezanın uygulanış şekline ilişkin kabulde bir isabetsizlik bulunmadığını belirterek başvurusunun şikâyetini reddetmiştir.

12. Başvurucu, İnfaz Hâkimliği kararına itiraz etmiştir. Silivri Ağır Ceza Mahkemesi, İnfaz Hâkimliği kararının usul ve yasaya uygun olduğundan bahisle itirazı reddetmiştir. Ret kararı başvurucuya 6/2/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir.

13. Başvurucu 27/2/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

14. 5275 sayılı Kanun'un 37. maddesinin (1) numaralı fıkrasının olay tarihindeki hâli şöyledir:

"Hükümlü hakkında kurunda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır."

15. 5275 sayılı Kanun'un 38. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Çocuklar haricindeki hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

a) Kınama.

b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma.

c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma.

d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama.

e) Ziyareti kabulünden yoksun bırakma.

f) Hücreye koyma."

16. 5275 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (g) bendi şöyledir:

"(2) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

...

g) Açlık grevi yapmak."

17. 5275 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(2) Bir eylemden dolayı verilen disiplin cezası kesinleştikten sonra bu cezanın infazı tamamlanıp kaldırılması için dördüncü fıkrada belirtilen süreler geçinceye kadar yeniden disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunan hükümlü hakkında, her defasında bir üst ceza uygulanır."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Anayasa Mahkemesinin 23/2/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Adli Yardım Talebi Yönünden

19. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Şerif Ay* (B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurucunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. İfade Özgürlüğünün İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

20. Başvurucu; İmralı Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiğini, her iki ceza infaz kurumunda da tecrit koşullarında barındırıldığını, ailesiyle görüşmesinin tamamen yasaklandığını, avukatıyla görüşmesinin ise bazen tamamen

yasaklandığını, bazen sınırlı koşullarda yaptırıldığını belirtmiştir. Bu açıklamalar sonrasında başvuru, başta İmralı Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda uygulanan tecrit olmak üzere tüm ceza infaz kurumlarında uygulanan tecritlere karşı tepkisini dile getirmek amacıyla başvuruya konu açıklık grevini yaptığı ifade etmiştir.

21. Bundan başka başvuru; üç gün süren açlık grevinin Ceza İnfaz Kurumunun güvenliğini tehdit etmediğini, disiplin cezası ile cezalandırılmasının orantısız bir müdahale olduğunu açıklamış ve ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu son olarak disiplin cezasına konu eylemin ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezasını gerektirdiğini ancak kendisine haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma disiplin cezasının tatbik edildiğini, kanunilik ilkesine aykırı bir uygulama yapıldığını, keyfî hareket edildiğini savunmuş ve haberleşme özgürlüğünün ihlal edildiğini iddia etmiştir.

22. Bakanlık görüşünde, başvurunun eyleminin niteliğine dair bazı açıklamalar yapılmış; bunun yanında somut olayla bağlantılı olarak Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına değinilmiş ve inceleme yapılırken tüm açıklamaların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

23. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında genel hatlarıyla başvuru formunda belirttiği hukuki iddialarını tekrarlamıştır.

2. Değerlendirme

24. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Anayasa Mahkemesi, ceza infaz kurumlarında yapılan açlık grevlerinin bir ifade yöntemi olabileceğini kabul etmiştir (*Mehmet Ayata*, B. No: 2013/2920, 7/7/2015, § 24; *Kahraman Güvenç (3)*, B. No: 2013/3551, 14/4/2016, § 31). Bu kapsamda başvurunun açık grevine başvurusu nedeniyle hakkında verilen disiplin cezasının bir bütün olarak ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

25. Anayasa'nın 26. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar..."

Bu hürriyetlerin kullanılması, ... kamu düzeni, kamu güvenliği, ... suçların önlenmesi, ... gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir..."

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir."

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

26. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Müdahalenin Varlığı

27. Anayasa Mahkemesi çok sayıda kararında ifade özgürlüğünün demokrasinin işleyişi için yaşamsal önemde olduğunu belirtmiştir (*Bekir Coşkun* [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, §§ 33-35; *Mehmet Ali Aydın* [GK], B. No: 2013/9343, 4/6/2015, §§ 42, 43; *Tansel Çölaşan*, B. No: 2014/6128, 7/7/2015, §§ 35-38). Herkes gibi hükümlü ve tutuklular da Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) ortak alanı kapsamında kalan temel hak ve hürriyetlerin tamamına (*Mehmet Reşit Arslan ve diğerleri*, B. No: 2013/583, 10/12/2014, § 65) ve bu bağlamda ifade özgürlüğüne de sahiptir (*Murat Karayel (5)*, B. No: 2013/6223, 7/1/2016, § 27).

28. Başvurucunun açıklık grevine başvurması nedeniyle hakkında disiplin cezası uygulanmasının ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahale olduğu kabul edilmelidir (*Mehmet Ayata*, § 29; *Kahraman Güvenç (3)*, § 36).

ii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

29. Yukarıda anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşulları yerine getirmediği müddetçe Anayasa'nın 26. maddesinin ihlalinin teşkil edecektir. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin ... gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

30. Öte yandan ifade özgürlüğünün mutlak bir hak olmadığı ve Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci maddesinde öngörülen sebeplerle sınırlandırılabilirliği unutulmamalıdır. Bu bağlamda ceza infaz kurumunda bulunmanın kaçınılmaz sonucu olarak suçun önlenmesi ve disiplinin sağlanması gibi kurumda güvenliğin ve düzenin korunmasına yönelik kabul edilebilir gerekliliklerin olması durumunda mahpusların sahip olduğu haklara sınırlama getirilebilecektir (*Murat Karayel (5)*, § 29). Bununla birlikte ifade özgürlüğüne müdahalede bulunulurken Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen 13. maddesi gözönünde bulundurulmalıdır. Dolayısıyla ifade özgürlüğüne yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna, Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanması ve demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmaması gerekmektedir.

31. Buna göre öncelikle müdahalenin kanuni dayanağının bulunup bulunmadığı incelenmelidir. Bu ölçütün sağlanmadığı tespit edildiğinde diğer ölçütler bakımından inceleme yapılmaksızın ifade özgürlüğünün ihlal edildiği sonucuna varılabilecektir (kanunilik şartına başka bağlamlarda dikkat çeken kararlar için bkz. *Tuğba Arslan* [GK], B. No: 2014/256, 25/6/2014, § 82; *Halk Radyo ve Televizyon Yayıncılık A.Ş.* [GK], B. No: 2014/19270, 11/7/2019, § 35; *Sevim Akat Eşki*, B. No: 2013/2187, 19/12/2013, § 36; *Hayriye Özdemir*, B. No: 2013/3434, 25/6/2015, §§ 56-61; *Hüseyin Ercan*, B. No: 2018/11352, 8/9/2021, §§ 35, 36).

32. Anayasa Mahkemesi daha önce pek çok kez temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında kanunilik ölçütünün ilk olarak şekli bir kanunun varlığını gerekli kıldığını belirtmiştir (*Tuğba Arslan*, § 96; *Fikriye Aytin ve diğerleri*, B. No: 2013/6154, 11/12/2014, § 34). Bir yasama işlemi olarak kanun Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) iradesinin ürünüdür ve TBMM tarafından Anayasa'da öngörülen kanun yapma usullerine uyularak yapılan işlemlerdir. Bu anlayış temel hak ve özgürlükler alanında önemli bir güvence sağlar (*Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası ve diğerleri* [GK], B. No: 2014/920, 25/5/2017, § 54; *Halk Radyo ve Televizyon Yayıncılık A.Ş.* [GK], B. No: 2014/19270, 11/7/2019, § 36).

33. Hak ve özgürlüklerin, bunlara yapılacak müdahalelerin ve sınırlandırmaların kanunla düzenlenmesi bu haklara ve özgürlüklere keyfi müdahaleyi engelleyen ve hukuk güvenliğini sağlayan demokratik hukuk devletinin en önemli unsurlarından biridir (*Tahsin Erdoğan*, B. No: 2012/1246, 6/2/2014, § 60).

34. Bir uyuşmazlıkta uygulanacak hukuk kurallarının ve özellikle müdahalenin kanuni dayanağını oluşturan kanun hükümlerinin yorumlanması derece mahkemelerinin takdirindedir. Derece mahkemelerince ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin kanuni dayanağını oluşturduğu ifade edilen hükümlerle ilgili olarak geliştirilen yorumların isabetli olup olmadığını denetlemek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Bununla birlikte derece mahkemelerinin yorumlarının kanunun açık lafızıyla çeliştiği veya kanun metni dikkate alındığında bireyler tarafından öngörülmesinin mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığı hâllerde ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin kanuni dayanağının bulunmadığı kanaatine varılması mümkündür (*Hüseyin Ercan*, § 36; mahkemeye erişim hakkı yönünden benzer değerlendirme için bkz. *Ziya Özden*, B. No: 2016/67737, 19/11/2019, § 59).

35. Başvurucu hakkında açlık grevi yapması nedeniyle disiplin cezası uygulanmıştır (bkz. § 10). 5275 sayılı Kanun incelendiğinde başvurunun eyleminin karşılığında bazı etkinliklerden alıkoyma disiplin cezasının öngörüldüğü anlaşılmıştır (bkz. § 16). Ancak eylemi gerçekleştiren mahpusun daha önce bir disiplin cezası alması ve ceza kesinleşip infaz edildikten sonra cezanın kaldırılması için öngörülen süre içinde mahpusun disiplin cezasını gerektiren yeni bir eylem işlemesi durumunda hakkında bir üst disiplin cezasının uygulanabileceği belirtilmiştir (bkz. § 17). Disiplin Kurulu başvurunun başvuruya konu eyleminin bu nitelikte olduğunu kabul etmiştir (bkz. § 10).

36. 5275 sayılı Kanun'da açlık grevi yapma eylemi için öngörülen bir üst disiplin cezası, ücret karşılığında çalışılan işten yoksun bırakmadır (bkz. § 15). Ancak Disiplin Kurulu, Kurumda ücret karşılığı bir işte çalışan mahpusun bulunmadığını belirtmiş; bu gerekçeyle başvuru hakkında eyleminin karşılığı olan disiplin cezasının iki üst disiplin cezası niteliğindeki *haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma* disiplin cezasını uygulamıştır (bkz. § 10).

37. Başvurunun temel şikâyetlerinden biri eyleminin karşılığında uygulanan disiplin cezasının iki üstünde yer alan disiplin cezasının kanuni temeli olmamasına rağmen tarafına uygulanmasıdır (bkz. § 21). Açlık grevi yapan mahpuslara eylemin disiplin cezasını gerektirdiğinin kabulü hâlinde uygulanacak disiplin cezası *bazı etkinliklere katılmaktan alıkoymadır*. 5275 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtilen şartların varlığı hâlinde ise mahpuslara ücret karşılığında çalışılan işten yoksun bırakma disiplin cezası verilebilecektir. Ancak ilgili mevzuat incelendiğinde bir disiplin eylemine 5275 sayılı

Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtilen şartların gerçekleşmesi durumunda iki üst disiplin cezasının uygulanması imkânının idareye tanındığı tespit edilmemiştir.

38. Kamu otoritesinin ve bunun bir sonucu olan ceza verme yetkisinin keyfi ve hukuk dışı amaçlarla kullanılmasının önlenmesi, kanunilik ilkesinin katı bir şekilde uygulanmasıyla mümkün olabilir. Bu doğrultuda kamu otoritesini temsil eden yasama, yürütme ve yargı erklerinin bu ilkeye saygılı hareket etmeleri, suç ve cezalara ilişkin kanuni düzenlemelerin sınırlarının yasama organı tarafından belirgin bir şekilde çizilmesi, yürütme organının sınırları kanunla belirlenmiş bir yetkiye dayanmaksızın düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza ihdas etmemesi, cezaları uygulamakla görevli idarelerin ve işlemin hukuka uygunluğunu denetleyen yargı organlarının ise kanunlarda belirlenen suç ve cezaların kapsamını yorum yoluyla genişletmemesi gerekir (benzer değerlendirmeler için bkz. *Karlis A.Ş.*, B. No: 2013/849, 15/4/2014, § 33; *Cem Burak Karataş* [GK], B. No: 2014/19152, 18/10/2017, § 96).

39. Dolayısıyla somut olayda 5275 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtilen şartların varlığı hâlinde Kanun'da, bir üst disiplin ceza uygulanmasına imkân verilmesine rağmen iki üst disiplin ceza uygulanmasına olanak tanınmadığı, idarenin kanuna dayanmayarak eylemin karşılığı olan disiplin cezasının iki üstü niteliğindeki cezayı başvuru hakkında uyguladığı anlaşılmıştır. Bu durumda başvuru hakkında açlık grevi eylemine haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma disiplin cezası uygulanmasının kanuni dayanağının bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Varılan sonuca göre müdahalenin meşru bir amacının veya demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olup olmadığının değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

40. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

41. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurusunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

42. Başvurucu, ihlalin tespiti ile 5.000 TL tazminat talebinde bulunmuştur.

43. Başvuruda tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda kararın gönderildiği yargı mercilerince yapılması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini

başlatmak ve Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar vermektir (6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen bireysel başvuruya özgü yeniden yargılama kurumunun özelliklerine ilişkin kapsamlı açıklamalar için bkz. *Mehmet Dođan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aliđül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberođlu* (3) [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

44. Öte yandan ihlalin niteliği dikkate alınarak başvurucuya 5.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinin **KABULÜNE**,

B. İfade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

C. Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

D. Kararın bir örneğinin ifade özgürlüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Silivri 1. İnfaz Hâkimliğine (E.2017/6402, K.2017/7066 sayılı karar) **GÖNDERİLMESİNE**,

E. Başvurucuya net 5.000 TL manevi tazminat **ÖDENMESİNE**,

F. 4.500 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvurucuya **ÖDENMESİNE**,

G. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına **GÖNDERİLMESİNE** 23/2/2022 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.